

MESTNA OBČINA KRANJ

Župan

Lokalna akcijska skupina za
preprečevanje zlorabe drog
Slovenski trg 1, 4000 Kranj

- T: 04 237 31 01
- F: 04 237 31 06
- E: obcina.kranj@kranj.si
- S: www.Kranj.si

SVET MESTNE OBČINE KRANJ

Številka: 122-2/2015-4-(47/04)

Datum: 11.3.2015

Zadeva: POROČILO O DELU LOKALNE AKCIJSKE SKUPINE ZA PREPREČEVANJE ZLORABE DROG V MESTNI OBČINI KRANJ ZA LETO 2014

Lokalna akcijska skupina za preprečevanje zlorabe drog v mestni občini Kranj (v nadaljevanju LAS) je bila ustanovljena leta 1999. Sestavljena je iz predstavnikov otroškega varstva, osnovnih in srednjih šol, mladih, sociale, zdravstva, policije, krajevnih skupnosti, nevladnih organizacij in občinske uprave, ki se pri svojem delu srečujejo s problematiko zasvojenosti.

LAS je v letu 2014 pripravila operativni program za Mestno občino Kranj, ki ga je potrdil župan Mestne občine Kranj, naredila je oceno stanja na področju zlorabe drog iz preventivnega in kurativnega vidika, zagotavljala je koordinacijo dela strokovnih služb, ki se s problematiko drog ukvarjajo na vseh treh ravneh preventive (primarna, sekundarna in terciarna). Nadalje je LAS zagotavljala usklajenost lokalnih programov preprečevanja zlorabe drog, se povezovala z drugimi lokalnimi akcijskimi skupinami v Sloveniji ter osnovnim in srednjim šolam ter vrtcem v mestni občini Kranj zagotovila sredstva za sofinanciranje preventivnih programov za katere so se odločili.

OPIS IZVEDENEGA PROGRAMA

1. Izvajanje preventivnih programov v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah:

Za izvajanje preventivnih programov v šolskem letu 2014/15 je LAS pozvala vrtce, osnovne in srednje šole, da sami posredujejo predloge za sofinanciranje preventivnih programov. Vrtci, osnovne in srednje šole so začeli delavnice in predavanja izvajati v mesecu septembru 2014 zaključili pa jih bodo v mesecu juniju 2015.

Skupno bodo vrtci izvedli 9 predavanj (16 ur), osnovne šole bodo izvedle 87 delavnic (156 ur) za učence in 10 predavanj (20 ur) za starše in srednje šole 65 delavnic (118 ur) za dijake. Lokalna akcijska skupina je za izvajanje preventivnih programov razdelila skupaj 11.599,80 €:

Vrtci 900,00 €:

- OŠ Stražišče v višini 100,00 € za izvedbo predavanja Samosposhtovanje otroka je pogoj za njegov uspeh.
- OŠ Predoslje v višini 100,00 € za izvedbo predavanja Kaj res potrebuje moj otrok.

- Zasebni vrtec Dobra teta v višini 300,00 € za izvedbo treh predavanj: Slušna pozornost-osnova za kasnejše šolsko delo; Kako pri vzgoji upoštevati psihosocialni razvoj in podpreti osnove psihološke naloge; Zavestno starševstvo.
- Kranjski vrtci v višini 400,00 € za izvedbo štirih predavanj: Kako starši z odnosi vplivamo na vedenje in zdrav razvoj otroka, Vzgajati z ljubeznijo, Naučimo otroke, da si v stiski pomagajo sami, Tanka črta odgovornosti.

Osnovne šole 6.823,80 €:

- OŠ Orehek v višini 885,20 € za učence 7. razredov: Spletno nasilje, Men se rola; za učence 9. razredov: Kako reči ne, Vrt užitkov ter eno predavanje za starše: Močni starši-stabilni otroci.
- OŠ Jakoba Aljaža v višini 964,50 € za učence 7. razredov: Mladi in alkohol, Svet brez nasilja; za učence 8. razredov: Motnje hranjenja, Odvisnost od računalnika, Spletno nasilje; ter dve predavanji za starše: Vzgoja za nove tehnologije in Družina in šola.
- OŠ Predoslje v višini 807,80 € za učence 8. razredov: Mladi in alkohol, Spletno nasilje, Prekomerna uporaba spleta in njegove posledice; za učence 9. razredov: Zasvojenost in odnos do psihoaktivnih snovi, Digitalni državljan, Beseda lahko močnejše udari kakor pest ter 3 predavanj za starše: Vzgoja kot preventiva pri razvoju različnih odvisnosti; Sodobna vzgoja, vzgoja za jutri ter Najpogostejše napake pri vzgoji in posledice nepravilne vzgoje.
- OŠ Franceta Prešerna v višini 562,20 € za učence 7. razredov: Spletno nasilje, Zasvojenost s spletom in računalnikom; za učence 9. razredov: Spletno nasilje).
- OŠ Matije Čopa v višini 900,00 € za učence 4. razredov: Zloraba drog, Verbalno in fizično nasilje, za učence 5. razredov: Motnje hranjenja, Uporaba računalnika v prostem času ter eno predavanje za starše: Sodobna vzgoja, vzgoja za jutri.
- OŠ Helene Puhar Kranj v višini 677,50 € za učence III. stopnje: Odnosi, varna spolnost; Razvijanje pozitivne samopodobe; Motnje hranjenja; Odvisnost in zasvojenost; Preprečevanje kajenja in uživanja alkohola; Spletno nasilje; Nasilje med vrstniki; Učinkovito komuniciranje in reševanje konfliktov; za učence 7. razredov: Odnosi, varna spolnost; Razvijanje pozitivne samopodobe; Motnje hranjenja; Odvisnost in zasvojenost; Preprečevanje kajenja in uživanje alkohola; Spletno nasilje; Nasilje med vrstniki; Učinkovito komuniciranje in reševanje konfliktov ter eno predavanje za starše: Pomen in umetnost dobre komunikacije v družini.
- OŠ Simona Jenka v višini 452,20 € za učence 6. razredov: Spletno nasilje; za učence 8. razredov: Mladi in prepovedane droge.
- OŠ Staneta Žagarja v višini 687,20 € za učence 7. razredov: Mladi in alkohol, Zasvojenost s spletom in računalnikom; za učence 8. razredov: Mladi in alkohol, Odnosi, varna spolnost ter eno predavanje za starše: Pomen in umetnost dobre komunikacije v družini.
- OŠ Stražišče v višini 887,20 € za učence 8. razredov: Jaz sem OK, ti si OK, Beseda lahko močnejše udari kakor pest; za učence 9. razredov: Kako reči ne, Men se rola ter eno predavanje za starše: Kako otroku postaviti meje.

Srednje šole 3.876,00 €:

- Gimnazija Franceta Prešerna v višini 1.250,00 € za dijake 1. letnikov: Mladi in alkohol; za dijake 2. letnikov: Zasvojenost s spletom in internetom, Prevenција pred drogami.
- Gimnazija Kranj v višini 384,00 € za dijake 1. letnikov: Bodi frajer brez droge; delavnice za dijake 3. letnikov: Beseda lahko udari močnejše kakor pest.
- Šolski center Kranj v višini 2.002,00 € za dijake 2. letnikov: Droge, lažni sli, Mladi in alkohol, Osveščena uporaba interneta in družbena omrežja, Zasvojenost z internetom, Droge lažni sli, Alkoholizmu znam reči ne, Znam učinkovito reševati konflikte.
- Dijaški in študentski dom Kranj v višini 240,00 € za predavanje Ne alkoholu.

2. Lokalna akcijska skupina je naredila pregled in oceno poročil o opravljenih programih izvajalcev izbranih na javnih razpisih v šolskem letu 2013/14. Pri tem je bila narejena tudi evalvacija delavnic in predavanj, iz katere izhaja, da so bili z delavnicami in predavanji zadovoljni tako starši, učenki in dijaki (ocenjevalo se je z ocenami od 1 do 5), in sicer:

	povprečna ocena predavanj/delavnic po mnenju staršev/učencev/dija kov	povprečna ocena uporabnost predavanj/delav nic po mnenju šole	povprečna ocena predavatelja/i ce po mnenju šole
Vrtci	4,97	4,96	4,96
osnovne šole	4,7	5	4,8
srednje šole	4,1	4,8	4,6

OCENA STANJA

Za leto 2014 je bila narejena tudi ocena stanja na področju problematike drog v MOK, in sicer s strani Policijske postaje Kranj, Zdravstvenega doma Kranj – Center za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog, Nacionalnega inštituta za javno zdravje, osnovnih in srednjih šol, vrtcev, mladih in Centra za pomoč, terapijo in socialno rehabilitacijo Kranj (v okviru CSD Kranj) :

a) Policijska postaja Kranj (poročilo je podal g. Damijan Suhadolnik, višji policist II)

Na Policijski postaji Kranj smo ocenili in primerjali razmere po problematiki prepovedanih drog na območju Policijske postaje Kranj za leto 2013 in 2014.

Represivni ukrepi PP Kranj na področju prepovedanih drog:

S področja prepovedanih drog je bilo v letu 2014 obravnavanih 138 (158) kaznivih dejanj. V teh primerih je šlo za preprodajo prepovedanih drog dilerjev, drugim uživalcem in za sajenje sadik konoplje z namenom nadaljnje preprodaje. Od teh je v desetih (10) primerih šlo za kaznivo dejanje Omogočanja uživanja prepovedanih drog.

Poleg kaznivih dejanj smo v letu 2014 obravnavali še 46 (66) prekrškov po Zakonu o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami, leto poprej pa 114 prekrškov. V teh primerih gre za manjše količine prepovedane droge za odmerke za enkratno lastno uporabo odvisnika (predvsem konoplja, heroin, kokain ...).

Pri nadzoru cestnega prometa je bilo zaradi prepovedanih drog odrejenih 27 (28) strokovnih pregledov. 9 (15) jih je bilo pozitivnih, 3 (6) voznikov pa je strokovni pregled odklonilo.

Krajevno najbolj izpostavljena območja, kjer se zadržujejo uživalci drog so še vedno avtobusna postaja, okolica ZD Kranj, Prešernov gaj in območje Planine, zaznati pa je tudi povečan pojav prisotnosti prepovedanih drog izven mesta Kranj.

Glede na splošno oceno, da je bilo stanje na vseh segmentih dela policije v letu 2014 na območju MO Kranj ugodno in stabilno je Policijska postaja Kranj skladno s sprejetim sklepom, oblikovala akcijski plan, ki obsega naslednje zastavljene ukrepe;

- PP Kranj na svojem območju delovanja nadaljuje z nalogami določenimi z letnim delovnim načrtom za leto 2015, s katerimi se bodo zagotovili standardi varnosti na nivoju kot v letu 2014;
- v okviru razpoložljivih delovnih in materialnih resursov se pri opravljanju vsakodnevnih rednih nalog policije še naprej ciljno in usmerjeno opravlja pogoste kontrole varnostno obremenjenih območij, še posebej glavne avtobusne postaje, okolice metadonske ambulate, Prešernovega gaja in v območju trgovskih centrov (predvsem Planet Tuš v nočnem času) s ciljem intenzivnega preprečevanja odklonskih ravnanj (vandalizem, ulična preprodaja in uživanje prepovedanih drog, preprečevanje in odkrivanje kršiteljev javnega reda);
- preko pristojne službe PU Kranj, na regionalni ravni se organizirano skupino za preprečevanje in odkrivanje ulične preprodaje prepovedanih drog, ciljno usmeri tudi na zgoraj obremenjena varnostna območja, s ciljem intenzivnega preprečevanja odklonskih ravnanj (vandalizem, ulična preprodaja in uživanje prepovedanih drog, preprečevanje in odkrivanje kršiteljev javnega reda);
- redno in uspešno medsebojno sodeluje z vsemi subjekti sosveta, in z ostalimi subjekti, ki so soodgovorni za zagotavljanje optimalnih oz. ugodnih varnostnih razmer na območju MO Kranj.
- aktivno delo predstavnika PP Kranj v LAS-u in drugih organiziranih oblikah preventivnega delovanja.

Policijska postaja Kranj bo tako v letošnjem letu nadaljevala s poostrenimi nadzori v okviru rednega dela in s planiranjem poostrenih nadzorov po akciji DILER. Prav tako bomo usmerjeni tudi na preventivno delovanje v okviru predavanj po šolah.

b) Zdravstveni dom Kranj – Center za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog (poročilo je podala ga. Nataša Kern, dr. med)

Na Centru je bilo od začetka njegovega delovanja do konca leta 2014 registriranih skupno 644 uporabnikov programa. Center deluje v Kranju, ambulanta za razdeljevanje metadona in druge substitucijske terapije je tudi na Jesenicah.

V substitucijski program v Kranju je bilo ob koncu leta 2014 vključenih 215 pacientov, od tega 158 na terapiji z metadonom, 32 pacientov na substitucijski terapiji z buprenorfinom in 25 pacientov na terapiji z dolgodelujočim morfinom. V Center se je v letu 2014 na novo vključilo 7 pacientov, ki so imeli težave zaradi odvisnosti od nedovoljenih drog, kar je enako število kot v letu 2013.

V letu 2014 je 12 odvisnikov nadaljevalo zdravljenje z vključitvijo v druge programe (terapevtske skupnosti, na detoksikacijo v Center za detoksikacijo Ljubljana), 4 odvisniki so odšli v zapor, kar je bistveno manj kot preteklo leto, umrla sta 2 pacienta.

V Centru se ukvarjamo z obravnavo odvisnikov od nedovoljenih drog zdravstveni delavci različnih specialnosti: psihiater, klinični psiholog, dve zdravnik specialista splošne oz. družinske medicine, dva diplomirana zdravstvenika in medicinska sestra. Sodelujemo tudi s Centrom za socialno delo. Nudimo pomoč v obliki informiranja, svetovanja, detoksikacije, zdravstvenih pregledov, vključno s testiranjem na viruse hepatitisa B, C in HIV, cepimo paciente proti hepatitisu B.

Dne 16.01.2014 smo se preselili v večje prostore v pritličju Zdravstvenega doma Kranj, kar nam omogoča bolj kakovostno delo, pacienti se manj zadržujejo pred centrom. Tudi problem preprodaje drog pred Centrom je manj pereč, deloma zaradi nove lokacije, deloma pa tudi zaradi prisotnosti varnostnika.

c) Nacionalni inštitut za javno zdravje, območna enota Kranj (poročilo je podala ga. mag. Marjetka Hovnik Keršmanc, dr. med., spec. javnega zdravja)
Kazalniki, s katerimi prikazujemo stanje na področju rabe alkohola, tobaka in drugih drog, so pripravljeni na osnovi zadnjih razpoložljivih podatkov iz raziskav (ESPAD 2007, Z zdravjem povezan vedenjski slog 2012) za Gorenjsko in zadnje narejene analize umrljivosti, povezane z alkoholom, za Gorenjsko (podatki za občino Kranj se rutinsko ne zbirajo).

1. Alkohol

Kazalniki:

- Delež mladoletnih oseb (starih 15/16 let) na Gorenjskem, ki so v življenju že pile alkoholne pijače: 94% (Vir: ESPAD 2007).
- Delež mladoletnih oseb (starih 15/16 let) na Gorenjskem, ki so se v življenju že opile (do te mere, da so se pri hoji opotekali, se jim je zapletal jezik, so bruhal ali se kasneje niso spomnili, kaj se je dogajalo): 55% (Vir: ESPAD 2007).
- Delež mladoletnih oseb (starih 15/16 let) na Gorenjskem, ki so v zadnjem letu pile alkoholne pijače: 86% (Vir: ESPAD 2007).
- Delež mladoletnih oseb (starih 15/16 let) na Gorenjskem, ki so se v zadnjem letu opile (do te mere, da so se pri hoji opotekali, se jim je zapletal jezik, so bruhal ali se kasneje niso spomnili, kaj se je dogajalo): 43% (Vir: ESPAD 2007).
- Delež mladoletnih oseb na Gorenjskem, ki so v zadnjih 30-tih dneh pred raziskavo pile alkoholne pijače: 65% (Vir: ESPAD 2007).
- Delež mladoletnih oseb (starih 15/16 let) na Gorenjskem, ki so se v zadnjih 30-tih dneh pred raziskavo opile (do te mere, da so se pri hoji opotekali, se jim je zapletal jezik, so bruhal ali se kasneje niso spomnili, kaj se je dogajalo): 19% (Vir: ESPAD 2007).
- Delež mladoletnih oseb (starih 15/16 let) na Gorenjskem, ki so v zadnjih 30-tih dneh pred raziskavo vsaj 1-krat popile 5 ali več alkoholnih pijač ob eni pivski priložnosti: 51% (Vir: ESPAD 2007).
- Delež odraslih oseb (25 do 74 let) na Gorenjskem, ki so v zadnjem letu abstinirale od alkohola: 21% (Vir: Z zdravjem povezan vedenjski slog 2012).
- Delež odraslih oseb na Gorenjskem, ki pijejo alkoholne pijače čez mejo manj tveganega pitja (vezano na zadnje leto pred raziskavo): 10,5% (Vir: Z zdravjem povezan vedenjski slog 2012).
- Delež odraslih oseb (25 do 74 let) na Gorenjskem, ki popivajo (moški, ki so v zadnjem letu popili 6 ali več alkoholnih pijač ob eni pivski priložnosti, ženske, ki so v zadnjem letu popile 4 ali več alkoholnih pijač ob eni pivski priložnosti): 47% (Vir: Z zdravjem povezan vedenjski slog 2012).
- Število umrlih zaradi vzrokov, ki jih lahko neposredno pripišemo alkoholu, na Gorenjskem v letu 2010: 69.
- V obdobju 2000-2010 je zaradi alkohola neposredno pripisljivih vzrokov smrti na Gorenjskem skupaj umrlo 581 oseb, od teh 60 % pred dopolnjenim 65. letom starosti. (Vir: Baza podatkov o umrlih osebah, IVZ RS).

Izvedene preventivne aktivnosti: V letu 2014 smo največ aktivnosti usmerili v področje alkohola in nosečnosti. V okviru istoimenskega projekta, ki ga je sofinanciralo Ministrstvo za zdravje RS, smo v aprilu izvedli izobraževanje za zdravstvene in druge strokovne delavce, ki prihajajo v stik z ženskami v rodni dobi, pripravili zloženko »Za najboljši začetek« in jo posredovali ginekološkim ambulantam, Centru za socialno delo, študentskemu klubu, študentskemu domu ter 9. septembra prvič obeležili dan FAS z novinarsko konferenco in stojnico na Slovenskem trgu ter distribuiral plakati »Za naju brez alkohola« lekarnam, visokim šolam/fakultetam, študentskemu domu, klubu študentov, CSD, knjižnicam, občini. Za preprečevanje/zmanjševanje pitja in popivanja med mladimi smo ob Tednu mladih v Kranju Klubu študentov Kranj posredovali izjavo in promocijsko

gradivo (plakate Biti trezen ne pomeni biti brezvezen) ter izvajali aktivnosti za promocijo maturantske parade brez alkohola, delavnice na temo Razumevanje alkohola za učence OŠ Helena Puhar (24.1.) in za dijakke 2. l. Gimnazije Franceta Prešerna Kranj. V septembru je potekalo izobraževanje na temo Duševno zdravje (depresija, alkoholizem in samomorilnost) za strokovne svetovalce območne enote Zavoda za zaposlovanje Kranj, v oktobru pa tudi strokovno srečanje Interdisciplinarni pristop k prepoznavi in obravnavi tveganega in škodljivega pitja alkohola za zdravstvene delavce in delavce CSD-jev z območja Gorenjske. Ob pričetku tako spomladanskega kot jesenskih delov akcije »0,0 šofer – trezna odločitev« smo informacijo objavili na spletni strani NIJZ ter o akciji obvestili srednje šole in medije. V mesecu novembru smo na Martinovo v sodelovanju s policijsko postajo Kranj in OŠ Predoslje izvedli akcijo »Otroci za varnost v prometu« za osveščanje udeležencev v prometu o nezdružljivosti pitja alkohola in udeležbe v prometu.

2. Tobak

Kazalniki:

- Delež mladoletnih oseb (starih 15/16 let) na Gorenjskem, ki so v življenju že kadile tobak: 58% (Vir: ESPAD 2007).
- Delež mladoletnih oseb (starih 15/16 let) na Gorenjskem, ki so redno kadile tobak (več kot 1 cigareto na dan), v zadnjih 30-tih dneh pred raziskavo: 22% (Vir: ESPAD 2007).
- Delež sedanjih in bivših kadilcev na Gorenjskem med odraslimi osebami (25 do 74 let): 21,6% sedanjih kadilcev in 27,9% bivših kadilcev (Vir: Z zdravjem povezan vedenjski slog 2012).

Izvedene preventivne aktivnosti: Ob obeležitvi svetovnega dneva brez tobaka je NIJZ OE Kranj v sodelovanju z Gorenjskim društvom za boj proti raku organiziral akcijo "Brez cigarete", s katero se mladi zavežejo, da najmanj eno leto ne bodo prižgali cigarete. V šolskem letu 2013/14 so sodelovali učenci 21 gorenjskih OŠ (med osnovnimi šolami, ki so zbrale največ podpisov, sta bili tudi OŠ Simona Jenka Kranj, OŠ Staneta Žagarja Kranj). Izmed vseh 554 prejetih izjav učencev smo izžrebali 40 učencev, ki smo jim ob Svetovnem dnevu brez tobaka (31. maj) podarili vstopnice za Vodni park Bohinj.

3. Druge droge

Kazalniki:

- Delež mladoletnih oseb (starih 15/16 let) na Gorenjskem, ki so v življenju že posegle po drugih drogah : 24% (Vir: ESPAD 2007): marihuana 23%; vdihavanje hlapil 21%; pomirjevala, ki jih ni predpisal zdravnik 4,4%; pomirjevala, ki jih je predpisal zdravnik 3,9%; gobice 3,2%; ekstazi 2,6%; amfetamini 2,3%; kokain 2,2%; krek 1,6%; heroin 1,4%; LSD ali drugi halucinogeni 1,2%; anabolični steroidi 1,2; GHB 0,6%.
- Delež mladoletnih oseb (starih 15/16 let) na Gorenjskem, ki so v zadnjem letu posegle po (Vir: ESPAD 2007): marihuani 19%; hlapilih 12%; ekstaziju 2%.
- Delež mladoletnih oseb (starih 15/16 let) na Gorenjskem, ki so v zadnjih 30-tih dneh pred raziskavo posegle po (Vir: ESPAD 2007): marihuani 9%; hlapilih 7%; ekstaziju 1%.

Izvedene preventivne aktivnosti: posredovanje obvestila sistema za zgodnje opozarjanje na pojav NPS pristojnim akterjem na Gorenjskem.

d) Osnovne šole Mestne občine Kranj (poročila za vse osnovne šole so skupaj s svetovalnimi službami pripravili ravnatelji šol; poročila je zbral g. Pavel Srečnik, ravnatelj OŠ Stražišče)

OŠ Franceta Prešerna Kranj

- Varnostna situacija na Osnovni šoli Franceta Prešerna

Šola deluje na dveh lokacijah. Matična zgradba stoji na meji med ruralno urbanim okoljem in sprejema otroke iz teh okolij. Podružnica Kokrica z vrtcem pa bolj v ruralnem okolju in ima zaokrožen šolski okoliš.

Na podružnici razen v popoldanskem, večernem in nočnem času, ni zaznati težav. Problem so zunanji obiskovalci, ki zlorablajo igrišče in okolico šole. Igrišče je ograjeno, vendar so vrata ponoči odprta, ker so v nasprotnem primeru vlomili vrata ali odstranili ograjo.

Na matični šoli je problematika podobna, s tem da preko šolskega igrišča poteka lokalna pot, ki vodi preko igrišča za med dvema ognjema in jo koristijo pešci in kolesarji, ki prehajajo iz ceste XXX. divizije na Zlato polje. Poleg tega so si utrli pot preko rolerske steze še srednješolci, ki prihajajo v šole v kampusu. Ob kurilnici pa se je po naših opazovanjih prodaja in uporaba nedovoljenih drog zmanjšala. Težave so pri usmerjanju staršev in avtobusov pri prihodih in odhodih na dovozu v šolo.

Praktično na meji šolskega igrišča je lokal, kamor se pred in po pouku zatekajo tudi naši učenci. Kljub opozorilom staršev, le ti ne vplivajo na to, da se tam učenci ne zadržujejo, občasno smo priča nejevolji, kaj se v to vtikamo.

Na otroškem igrišču, ki ga delimo s KS Zlato polje se občasno zadržujejo starejši mladoletniki in s težo, ki ni primerna za igrala, škodijo le tem.

Na športnih igriščih pred podružnico in matično šolo in poti se tudi med poukom zadržujejo starejši mladoletniki. Pred matično šolo pa občasno dijaki sosednjih šol. Občasno nadlegujejo učenke in učence. S prisotnostjo informatorja so se obiski dijakov zmanjšali, se pa še vedno zadržujejo v okolici šole. Občasno pa pridejo v šolo, kamor jih spuščajo učenci, očitno po predhodnem dogovoru, ker od zunaj ni mogoč vstop. Samo z notranje strani je možno odpreti vrata. Z delno

Objestno pregovarjanje v nedogled odvrta delavke od pozornosti, ki naj bi jo namenile šolskim otrokom in ruši avtoriteto pred njimi, šele resne grožnje z intervencijo policije, ali klic zaleže za odstranitev..

Hišnik vsako jutro pregleda okolico matične šole in jih pospravi.

- Preventivna dejavnost na šoli.

Na šoli izvajamo dejavnosti pri razrednih urah in pri pouku, posebej pa smo imeli delavnice za devetošolce ki jih izvaja Rdeči križ in predavateljica Damjana Šmid.

Organizirano je dodatna dežurstvo v času prihodov in odhodov v šolo in varstva vozačev s strani strokovnih delavcev in tehničnih delavcev. Vrata se odpirajo elektronsko po urniku. Starši in otroci lahko vstopajo v času odmorov in govorilnih ur. Po drugi strani pa s strani nekaterih staršev ni razumevanja in so v primeru zamud celo nasilni do dežurnih učiteljev. Staršem, ki pa prihajajo po otroke, smo zaupali drugačen način vstopanja v šolo. Če bodo sredstva mislimo na podoben način rešiti tudi vstopanje ne podružnici.

Pričakovanja s strani ustanovitelja.

Ob živi meji naše šole in OŠ H Puhar bi bilo dobro narediti alternativna utrjena pot mimo naše šole za občane in dijake.

Še naprej bomo sodelovali na razpisu javnih del, ustanovitelj, da bi zagotovili fizično prisotnost, oziroma nadzor javnega delavca, ki bi preventivno vplival na nepovabljen, vsaj dokler ne bo zaključena ograja, ki bo preprečevala dostop zunanjim v času pouka na igrišče matične šole.

MO Kranj naj zavzame stališče o dovoljenjih in omejitvah prometa za lokale v neposredni bližini šole.

Čim prej naj se uredi parkirišče za avtobuse ob šoli. Upamo do ob izgradnji avtobusne postaje.

Omejitvi parkiranja za uporabnike zdravstvenega doma in lokala na parkirišču na ozemlju šole, ki je namenjen obiskovalcem in delavcem šole. Ob tem urediti dostope in označiti varne poti

OŠ Helene Puhar

Izvedena predavanja/delavnice za učence (za vsako izvedeno predavanje posebej):

- Alkohol

Število udeležencev: 60

Ocena predavanja/delavnice na osnovi evalvacije udeležencev

Delavnica na temo Alkohol je bila izvedena s strani predavatelja iz Nacionalnega inštituta za varovanje zdravja (NIJZ OE Kranj) in je bila zelo kvalitetno izvedena in prilagojena specifičnim značilnostim in razumevanju naših učencev. Učenci so delavnico ocenili kot odlično, kar je bilo moč razbrati tudi iz kasnejših pogovorov. Všeč jim je bilo, da je bila slikovno podkrepljena ter da so si na to temo ogledali tudi posnetek o tem, kaj se zgodi kot posledica dolgotrajnega uživanja alkohola.

- Tobak

Število udeležencev: 63

Ocena predavanja/delavnice na osnovi evalvacije udeležencev

Delavnica na temo Tobak je bila izvedena s strani predavatelja iz Nacionalnega inštituta za varovanje zdravja (NIJZ OE Kranj) in je bila zelo kvalitetno izvedena in prilagojena specifičnim značilnostim in razumevanju naših učencev. Učenci so delavnico ocenili kot odlično, kar je bilo moč razbrati tudi iz kasnejših pogovorov. Všeč jim je bilo, da je bila slikovno podkrepljena ter da so si na to temo ogledali tudi posnetek o tem, kaj se zgodi kot posledica dolgega kajenja.

Opazanja pedagoških in svetovalnih delavcev o pojavu morebitnega eksperimentiranja/poseganja po psihoaktivnih snoveh (tobak, alkohol, marihuana, hlapila, drugo):

V lanskem letu smo opazili porast po redni uporabi tobaka med učenci, ki obiskujejo Prilagojeni program z nižjim izobrazbenim standardom, in sicer med učenci od 6. do 9. razreda. Učenci, dejstva, da kadijo niso skrivali, s tem so se celo postavljali pred vrstniki. O tem smo obvestili starše, ki so vedeli, da njihovi otroci kadijo in se jim to ni zdelo tako zelo napačno, saj so tudi sami kadili. Nekaj je bilo tudi takih učencev, ki so poskusili z eksperimentiranjem pri uporabi tobaka, alkohola, marihuane in hlapil.

Otroci in mladostniki OŠ Helene Puhar Kranj so učenci s posebnimi potrebami, zaradi česar predstavljajo izredno ranljivo in ogroženo populacijo na področju zlorabe drog, še posebej učenci, ki obiskujejo Posebni program vzgoje in izobraževanja. Učenci se na poti v in iz šole dnevno soočajo s situacijami, ko jih na avtobusni postaji ali cesti, ki vodi domov, ustavljajo mladostniki in jih nagovarjajo, da poizkusijo različne droge.

Za garažo OŠ Helene Puhar Kranj je hišnik v preteklosti pogosto odstranjeval uporabljene igle. Odkar smo okolico šole ogradili z ograjo in odstranili živo mejo hišnik poroča, da ni več uporabljenih igel.

Glede na omenjeno skušamo učence naše šole opremiti z osnovnim, preventivnim znanjem, kako ravnati v situaciji, ko se srečaš z različnimi oblikami drog, s pomočjo preventivnih delavnic na to temo. Pomembno je, da mladostniki letno obnovijo in osvežijo znanje z omenjenega področja. Tako smo tudi v lanskem šolskem letu v sodelovanju z Nacionalni inštitut za varovanje zdravja (NIJZ OE Kranj) izvedli preventivne delavnice z naslovom Alkohol in Tobak za učence od 6. do 9. razreda prilagojenega programa vzgoje in

izobraževanja z nižjim izobrazbenim standardom ter za učence od III. do V. stopnje posebnega programa vzgoje in izobraževanja.

OŠ Jakoba Aljaža Kranj

- Izvedena predavanja/delavnice za učence:

Mladi in alkohol, 7a. / 18 učencev, ocena 4,6

Mladi in alkohol, 7.b/ 19 učencev, ocena 3,8

Spletno nasilje, 8.a/ 17 učencev, ocena 4,5

Spletno nasilje, 8.b/ 13 učencev, ocena 3,9

Svet brez nasilja, 7.a/17 učencev, ocena 4,6

Svet brez nasilja, 7.b/20 učencev, ocena 5

Neizvedeno: Motnje hranjenja, Odvisnost od računalnika za učence 8. razredov

- Izvedena predavanja za starše:

Družina in šola, izvedla Damjana Šmid, 48 staršev, ocena 4,9

Reševanje vedenjskih težav v razredu, izvedla Jasna Solarović, 11 staršev, ocena 5

Poklicna orientacija - vpis v SŠ, 11 staršev

Opažanja pedagoških in svetovalnih delavcev o pojavu morebitnega eksperimentiranja/ poseganja po psihoaktivnih snoveh (tobak, alkohol, marihuana, hlapila, drugo)

Na šoli ne opažamo poseganja po psihoaktivnih snoveh, smo pa na predavanjih zaznali, da imajo nekateri otroci višjo toleranco do alkohola in bi po njem eventuelno lahko prej posegli.

OŠ Matije Čopa Kranj

Šola leži na področju, ki je z vidika zlorabe drog problematično, vendar se trenutno pri učencih s konkretnimi primeri ne srečujemo, zato poteka le preventiva.

Ker je najboljša preventiva pred zlorabami substanc in drugimi neželenimi vedenjskimi vzorci mladine koristno preživljanje prostega časa in ustrezna gradnja medsebojnih odnosov ter socialnih veščin, smo del preventive namenili tem področjem – izvedli smo že delavnice »Društva Modrin« - »Trening socialnih veščin« - kako se pogovarjamo, kdo je frajer, frajerka, uspešno reševanje problemov, kaj naj naredimo s čustvi.. Udeleženi je bilo okoli 130 učencev in posamezni učitelji, ki so bili s predavateljico in vsebino delavnic zelo zadovoljni.

V ta namen smo pristopili tudi v program »Zdrav življenjski slog«, v katerega so vključeni učenci od 1. do 9. razreda in poteka na šoli že četrto šolsko leto.

V letošnjem šolskem letu bomo izvedli delavnico na temo Zlorabe drog (Rdeči križ Kranj) za 40 učencev šole ter preventivne delavnice na temo Nevarnosti kajenja (Društvo za boj proti raku) za 50 učencev šole.

OŠ Orehek Kranj

Na OŠ Orehek Kranj smo v okviru preventivnih programov z naslovom Šole za življenje načrtovali naslednje preventivne dejavnosti za učence in starše. Nekaj aktivnosti smo že izvedli, nekatere še bomo.

Preventivne delavnice za učence:

- Men se rola!, 7.r. (58 učencev) - izvajalec Inštitut terapevtski center Krog (november 2014), učenci so delavnico v povprečju ocenili z odlično oceno, povsem so sledili vsebini in lahko so izrazili svoje mnenje.

- Spletno nasilje, 8. r. (65 učencev) – izvajalec IT Svetovanje, Tilen Dominko s.p (oktober 2014), učenci so delavnice ocenili z odlično oceno, sledili so vsebini in se naučili marsikaj novega.
- Kako reči ne, 9.r. (69 učencev) – Zavod IRSA, namesto Mihe Kramlija, ki zaradi nepredvidenih okoliščin ni mogel izvesti delavnic, zato smo poiskali nadomestnega izvajalca, učenci so delavnice ocenili z dobro, novih informacij niso izpostavili.
- Vrt užitkov, 9. r. – Združenje Iz bube v metulja (maj 2015)
- Ogled CIPS-a, 8.r. – ŠSS in ZZZ Kranj (marec 2015)
- Učni stili, 6.r. – ŠSS (oktober 2014), učenci so delavnice sprejeli z odobravanjem, informacije in znanje jim bo koristilo pri nadaljnjem izobraževanju.
- Preventivne delavnice za 7. in 9.r. so financirane (80%) s pomočjo sredstev s strani Mestne občine Kranj in Lokalne akcijske skupine in jih izvajajo zunanji strokovni delavci, ostalih 20% finančnih sredstev zagotovi šola. Učenci preventivne delavnice sprejmejo z razumevanjem in odobravanjem, vsebine so primerno izbrane. Predavatelji uporabljajo ustrezne in interaktivne oblike ter metode dela.

Predavanja za starše:

- Zdravo partnerstvo za boljše starševstvo - Tadeja Milivojevič Nemanič, Imago terapevtka (november 2014), udeleženci so predavanje pohvalili, všeč jim je bil način vodenja in razmišljanje o medsebojnih odnosih. Prvotno je bilo načrtovano predavanje Močni starši, stabilni otroci, Mihe Kramlija, zaradi njegove nenadne odpovedi smo k sodelovanju povabili drugega izvajalca.
- Branje, 1. r. - Duša Geč (januar 2015),
- Postavljanje meja, 2. triada - Tatjana Štular (oktober 2014)
- Predstavitev razpisa za vpis v 1. letnik SŠ, 9.r. – Marjeta Vene (februar 2015)
- Šola za starše otrok letos ni bila predvidena. Med šolskim letom vedno več razrednikov izvede delavnico s starši in učenci. Udeležba je velika, zadovoljstvo prav tako.

Mogoče bi v prihodnosti povabili, cenovno težje dostopne predavatelje, na ustrezni skupni lokaciji za vse kranjske šole skupaj. Pozitiven primer je Škofji Loka, ki brezplačna predavanja za starše OŠ in SŠ pripravi kar v kinu.

Opažanja pedagoških delavcev o pojavu morebitnega poseganja po psihoaktivnih snoveh: Letos smo v zvezi s tem zabeležili pojav uporabe tobaka in alkohola v bližini šolskega prostora. Na opozorilo posameznih prebivalcev in učiteljev smo zadevam primerno pristopili.

OŠ Predoslje

1. Izvedena predavanja/delavnice za učence

Naslov delavnice	Število udeležencev	Ocena predavanja/delavnice na osnovi evalvacije udeležencev
Osveščena uporaba interneta s poudarkom na socialnih omrežjih	33	<u>4,7</u>
Zasvojenost z računalnikom in internetom	46	<u>4,1</u>
Spletno nasilje	46	<u>4,1</u>
Zasvojenosti in odnos	25	<u>4,2</u>

do psihoaktivnih snovi		
Zasvojenosti in odnos do psihoaktivnih snovi	24	4,2
Živim po svoji pameti	19	4,1
Živim po svoji pameti	19	4,1
Moja odločitev-projekt s področja uživanja alkohola	47 7 ur vsak oddelek 5.r	zadovoljstvo učencev, učiteljev, ni sofinancirano s strani občine
Delavnica O2 za vsakega	37 7.r.	zadovoljstvo s strani učencev, učiteljev, brezplačno izvaja Mladinsko združenje Brez izgovora

2. Predavanje za starše:

- Varno z mobilnikom na splet, izvajalec IT Svetovanje Tilen Dominko
 - KAKO SE NARAVNATI PROTI BREZCILJNOSTI IN APATIČNOSTI OTROK IN MLADOSTNIKOV, izvajalka Dr. Zdenka Zalokar Divjak, izr. prof. s področja psihologije na Filozofski fakulteti
- Udeležba staršev žal ni bila velika. S strani staršev je bilo izraženo veliko zadovoljstvo z izvedenimi predavanji.

3. Opažanja pedagoških in svetovalnih delavcev o pojavu morebitnega eksperimentiranja/poseganja po psihoaktivnih snoveh (tobak, alkohol, marihuana, hlapila, drugo)

Kot največji problem zasvojenosti opazamo vsakodnevno igranje računalniških igrice, brskanje po spletu, komunikacija po facebooku, ipd.. Glede na včerajšnje predavanje, ki smo ga imeli, je predavatelj g. Juhant povedal, da so otroci že v 1. in 2. razred zasvojeni, če igrajo računalniške igrice 20 minut na dan. Stanje se nam zdi zelo zaskrbljujoče, predvsem, ker se starši niti ne zavedajo, kaj pomeni zasvojenost. Zato dopuščajo igranje igrice,... in nevede poglobljajo zasvojenost otroka.

Menimo, da bo potrebno razmišljati o programih, kjer bodo lahko starši in otroci našli pomoč zaradi te vrste zasvojenosti.

Glede drugih navedenih psihoaktivnih snovi opazujemo, da redko kateri učenec kadi, prav tako do sedaj ni izraženega poseganja po drugih navedenih psihoaktivnih snovi.

OŠ Simona Jenka Kranj

V šolskem letu 2013/2014 so bili učenci in učenke vseh 7. Razredov deležni delavnic o problematiki alkohola in kajenja.

V šolskem letu 2014/2015 so bile izvedene sledeče delavnice:

7. razred – kajenje O2

8. razred – Mladi in prepovedane droge

9. razred – »Kaj pa, če ... NE« (razmišljaj s svojo glavo)

Poleg delavnic, ki jih sistematično in že več let organiziramo, pa se strokovni delavci z učenci in učenkami spontano ter glede na aktualnost sročeno in strokovno pogovarjamo o tej problematiki vse šolsko leto.

Na šoli nismo opazili, niti detektirali pojavov v zvezi z zlorabo drog. Občasno redki učenci v okolici šole kadijo, kar jih, če jih opazimo, odločno prepovemo.

OŠ Staneta Žagarja Kranj

Izvedena predavanja/delavnice za učence:

Delavnica	Predavatelj	Razred	Čas izvedbe	Ura	Št. udelež
Osnovni koraki za	Tilen Dominko- IT	7. a	10.10. 2013	8.25 – 10.15	21

zaščito na Facebooku	svetovanje Varni internet				
Osnovni koraki za zaščito na Facebooku	Tilen Dominko- IT svetovanje Varni internet	7. b	10.10. 2013	10.25 – 12.00	22
Osnovni koraki za zaščito na Facebooku	Tilen Dominko- IT svetovanje Varni internet	8. c	11.10. 2013	8.25 – 10.15	22
Osnovni koraki za zaščito na Facebooku	Tilen Dominko- IT svetovanje Varni internet	8. a	11.10. 2013	10.25 – 12.00	23
Osnovni koraki za zaščito na Facebooku	Tilen Dominko- IT svetovanje Varni internet	8. b	11.10. 2013	12.05 – 13.40	22
Razumevanje alkohola	Katra Lesjak- ZZV	8.c	21.11. 2013	8.25 – 9.10	22
Razumevanje alkohola	Katra Lesjak- ZZV	8. b	21.11. 2013	9.20 – 10.05	22
Razumevanje alkohola	Katra Lesjak- ZZV	8. a	21.11. 2013	10.25 – 11.10	23
Zobozdravstvena vzgoja	Osnovno zdravstvo Gorenjske	4. a	9.10.2013	11.15 – 12.00	26
Zobozdravstvena vzgoja	Osnovno zdravstvo Gorenjske	4. b	9.10.2013	12.05 – 12.50	25
Zobozdravstvena vzgoja	Osnovno zdravstvo Gorenjske	1. a	20.11.2013	11.15 – 12.00	26
Zobozdravstvena vzgoja	Osnovno zdravstvo Gorenjske	1. b	20.11.2013	11.15 – 12.00	26
Zobozdravstvena vzgoja	Osnovno zdravstvo Gorenjske	9. a	19.3.2014	11.15 – 12.00	26
Zobozdravstvena vzgoja	Osnovno zdravstvo Gorenjske	9. a	19.3.2014	11.15 – 12.00	26
Zobozdravstvena vzgoja	Osnovno zdravstvo Gorenjske	9. a	19.3.2014	11.15 – 12.00	26
Živim po svoji pameti	Ekološko kulturno društvo – Za boljši svet	7. a	14.3. 2014	10.25 – 11.10	21
Živim po svoji pameti	Ekološko kulturno društvo – Za boljši svet	7. b	14.3.2014	11.15 – 12.00	22
Komu in zakaj sledimo	Ekološko kulturno društvo – Za boljši svet	5. a	14.3. 2014	10.25 – 11.10	24
Komu in zakaj sledimo	Ekološko kulturno društvo – Za boljši svet	5. a	14.3. 2014	11.15 – 12.00	22
Oblikovanje samopodobe	OZRK - Kranj	8. a	14.3. 2014	9.20 – 10.05	24
Oblikovanje samopodobe	OZRK - Kranj	8. b	14.3. 2014	10.25 – 11.10	22
Oblikovanje samopodobe	OZRK - Kranj	8. c	14.3. 2014	8.25 – 9.10	22
Širjenje znanj o RK	OZRK - Kranj	9. a	20.3. 2014	8.25 – 9.10	23

Širjenje znanj o RK	OZRK - Kranj	9. b	20.3. 2014	10.25 – 11.10	21
Širjenje znanj o RK	OZRK - Kranj	9. c	20.3. 2014	9.20 – 10.05	23
O ₂ za vsakogar	Mladinsko združenje -Brez izgovora	7. r	10.4. 2014	11.10- 12.00	43
O ₂ za vsakogar	Mladinsko združenje -Brez izgovora	9. r	10.4. 2014	9.20 – 11.10	67
Torbica prve pomoči	OZRK - Kranj	2.a, b	7.3. 2014	10.250 - 12.00	48

Preventivna dejavnost:

Na OŠ Staneta Žagarja Kranj smo v šolskem letu 2013/2014 izvedli 22 delavnic na temo preprečevanja nasilja, reševanju različnih konfliktov in skrbi za svoje zdravje. Delavnice so bile izvedene v II in III. triadi.

Naša šola je umeščena ob rob stanovanjske soseske Planina, ob gozdiček. Mladi iščejo umaknjene dele za druženje.

Težave, ki jih opažamo na šolskem območju oziroma v neposredni šolski okolici, so zaznane predvsem od pomladi do jeseni, ko so dnevi daljši in je lepo vreme. Zadrževanje mladih je pogosto na šolskem igrišču, ki je odprto, včasih tudi v šolskem gozdičku. V prostoru med šolsko stavbo in prizidkom, ki je manj viden, prikrit s ceste, je pogosto zbirališče. Najpogosteje se zadržujejo konec tedna, ob lepem vremenu tudi med tednom, med počitnicami. Posedajo po tleh, se družijo in za seboj puščajo kupe odpadkov, plastenke, ogorke, pločevinke, tudi razbito steklo smo že našli...

Varnostnik informator nam pomaga pri vzdrževanju reda in opozarjanju. Marsikoga preusmeri iz šolskega gozdička, kjer imamo klopi in igrala. Tega dela zaradi oddaje prostora v veliki telovadnici popoldne, parkirišča in delovnega časa zobne ambulante (dvakrat v tednu popoldne) ne moremo zapreti. V času, ko nismo imeli varnostnika, so bile zadeve težje obvladljive, sedaj pa imamo omogočen nadzor in varnostnik – informator s pogostimi obhodi poskrbi, da ne prihaja do različnih škod.

OŠ Staneta Žagarja Kranj je porabila sredstva v višini 1218,40€ od planiranih 1193,00€. MOK je zagotovila sredstva v višini 954,40€, razliko smo pokrili z lastnimi sredstvi. Znesek realizacije je bil nekoliko višji zaradi povečane stopnje DDV.

Za učence je bilo izvedenih skupaj 28 delavnic:

- 1 delavnica za 5. razrede, skupno 2 šolski uri na temo Komu in zakaj sledimo;
- 2 delavnici za 7. razrede, skupno 6 šolskih ur na temo Osnovni koraki za zaščito zasebnosti na facebooku in Živim po svoji pameti;
- 3 delavnice za 8. razrede, skupno 12 šolskih ur na temo Oblikovanje samopodobe, Osnovni koraki za zaščito zasebnosti na facebooku in razumevanje alkohola.

V okviru projekta »O2 za vsakega« pa smo imeli brezplačne delavnice za učence 7. razredov na temo »Negativni učinki kajenja«. Prav tako pa smo za učence prvih, četrtih in devetih razredov izpeljali brezplačne delavnice na temo Zobne preventive in učence devetih razredov na temo Širjenja znanj o RK.

Učenci so glede na evalvacijske liste ocene delavnic, njihovo uporabnost in oceno predavatelja ocenili z oceno odlično.

Za starše naših učencev pa smo izvedli dve predavanji na temo Varni internet in Zobna higiena naših otrok. Tudi starši so bili z obema predavateljema izredno zadovoljni.

OŠ Stražišče Kranj

Izvedene delavnice v šolskem letu 2013/2014

razred	naslov delavnice	izvajalec
4.r(a,b,c,ž,b) 95 učencev	življenje je lepo – skrbimo za svoje zdravje	Rdeči križ Kranj
5.r (a,b,ž,b) 65 učencev	odraščanje in spremembe v puberteti	Rdeči križ Kranj
6.r (a,b,c,č) 97 učencev	kako se upreti pritisku vrstnikov	društvo Oaza
7.r (a,b,c,č) 75 učencev	kdo je frajer/frajerka	Damjana Šmid
7.r (a,b,c,č) 75 učencev	negativni učinki aktivnega in pasivnega kajenja	društvo Brez izgovora
8.r (a,b,c) 84 učencev	men se rola!	inštitut Krog
9.r (a,b,c) 81 učencev	kako reči ne?	Miha Kramli
9.r (a,b,c) 81 učencev	medsebojni odnosi	Zavod za zdravstveno varstvo Kranj

Z vsemi navedenimi predavatelji dobro sodelujemo že nekaj časa. Imajo ustrezen preventivni program, dobre reference in tudi z učenci znajo vzpostaviti dober odnos. Izbiramo teme, ki jih učenci najbolj potrebujejo, ob katerih se odrasli pogosto zaskrbljeno ustavimo, za otroke pa vsakdan, v katerem morajo znati preživeti: odvisnosti od odnosov, alkohola, hrane, poživil, samopoškodbe, nasilje...

Izvedena predavanja za starše

- november 2013: Lea Beznik, univ. dipl. psihologinja in vodja centra za svetovanje in usmerjanje otrok, mladostnikov in staršev Platea - Kako govoriti, da bodo otroci poslušali in kako poslušati, da bodo otroci z nami govorili?
- januar 2014: Miha Kramli, psihoterapevt in vodja Centra za zdravljenje odvisnosti v Novi Gorici - vpliv računalniških igrice na otroke in najstnike
- november 2014: Janja Dermastja, univ. dipl. pedagog, prof. nemškega jezika, NLP praktik - Kako otroku postaviti meje?
- november 2014: Janja Dermastja, univ. dipl. pedagog, prof. nemškega jezika, NLP praktik - Reci sreči »da«
- januar 2014: Doc. dr. Sebastjan Kristovič, logoterapevt - Bo moj otrok postal samostojna in odgovorna osebnost?

Odzivi na predavanje Janje Dermastja, Kako otroku postaviti meje:

Najbolj mi je bilo všeč, ker je gospa govorila iz lastnih izkušenj, ne zgolj predavanje teorije. Veliko pozitivne energije.

Najbolj všeč so mi bili praktični primeri, vaje.

Najbolj všeč mi je bila vsebina, pristop, razgibanost, zanimive interaktivne vsebine. Vse pohvale predavateljici, kar govori, tudi izraža delo. Bi želela slišati še kakšno njeno predavanje, delavnico.

Predavateljica ima veliko energije – pozitivno vsa pohvala, netipično za Slovence.

Najbolj sem bil zadovoljen, ker je govorila iz svojih osebnih izkušenj, ker je imela dobre in podrobne odgovore.

Odprta, iskrena, zanimiva, polna energije.

Tudi vsa ostala predavanja so bila zelo kvalitetna, predavatelji preizkušeni in zato tudi odzivi staršev odlični.

Opažanja pedagoških in svetovalnih delavcev o pojavu morebitnega eksperimentiranja/poseganja po psihoaktivnih snoveh (tobak, alkohol, marihuana, hlapila, drugo):

Na naši šoli večina učencev ne posega po alkoholu, tobaku in drugih psihoaktivnih snoveh. Le to opažamo pri nekaj posameznih učencih, kjer pa gre v precejšni meri za odsotnost in tudi nemoč staršev, v obravnavo teh učencev in družin pa so vključene tudi druge strokovne institucije.

e) Srednje šole Mestne občine Kranj (poročilo za vse srednje šole je zbrala ga. Vera Dušak Prevc, svetovalna delavka Gimnazije Franceta Prešerna)

Gimnazija Kranj

Na Gimnaziji Kranj izvajamo delavnice in predavanja na temo drog skozi celo šolsko leto. Vse delavnice in predavanja potekajo pod okriljem Društva Oaza Kranj, s katerim uspešno sodelujemo že vrsto let. Na šoli ne beležimo večjih ali rednih zlorab drog. Prepričani smo, da je program gimnazije pretežak, da bi ga lahko odvisniki ali resnejši uporabniki uspešno opravili.

Gimnazija Franceta Prešerna

Na šoli ne opažamo porasta problematike s področja uporabe drog, občasno se predvsem v okviru obšolskih dejavnosti (šola v naravi, ekskurzije) pri posameznih dijakih srečamo z alkoholom (uživanjem) ali jim nedovoljeno pijačo že preje zasežemo.

V svetovalni službi v zadnjem letu nismo beležili primerov, da bi starši pri otrocih zaznali uporabo nedovoljenih drog. Večkrat pa prihaja do izraza prekomerna uporaba računalnika (računalniške igrice, pretirana raba spleta), kar starši in dijaki večkrat navajajo ob učni neuspešnosti.

Največja preventiva je vključevanje dijakov v razne dejavnosti, ki izboljšujejo pozitivno samopodobo mladih ter aktivna uporaba prostega časa. Na šoli je skoraj tretjina dijakov vključenih v redni proces treniranja v okviru raznih športnih panog.

Na šoli redno izvajamo preventivne delavnice s področja prevencije pred zlorabo drog ter delavnice proti kajenju in zlorabi alkohola, pa tudi delavnice, ki spodbujajo razvijanje zdravega življenjskega sloga (zdravo prehranjevanje, ..)

Preventivne delavnice:

- prevencija pred zlorabo drog: izvedena v 5 oddelkih v generaciji 2. letnikov,
- preventiva pred kajenjem, O2 –No Excuse: izvedeno v 5 oddelkih 1. letnikov,
- o alkoholu – v 2. letnikih (v okviru Nacionalnega inštituta za javno zdravje), v 3. letnikih (v okviru predavanj Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu)
- Varni internet –osveščena raba interneta, nevarnosti, zlorabe, odvisnost od interneta – 5 oddelkov 2. letnikov,

- nenasilna komunikacija in reševanje konfliktov, za dijake 2. letnikov (Društvo Oaza Kranj).

Šolski center Kranj, Strokovna gimnazija in Srednja šola za elektrotehniko in računalništvo

Kot šola se redko ukvarjamo izolirano s problematiko zlorabe drog; pri vsakdanjem delu opažamo, da je problematika zlorabe drog prepletena z drugimi težavami naših dijakov, kot so: odsotnost od pouka, slabša motiviranost za šolsko delo, neuspešnost, slaba koncentracija, hujše kršitve šolskega reda...

Natančnejših podatkov o razsežnosti problematike na naši šoli nimamo. Zavedamo se pomembnosti pojava, zato vsako leto za vse dijake 1. in 2. letnika izvajamo preventivne delavnice na temo zdravega načina življenja nasploh in posledic zlorabe drog

Srednja ekonomska, storitvena in gradbena šola

Problematika s področja zlorabe drog je na vseh srednjih šolah prisotna, ne samo na naši. To dejstvo navajam na podlagi akcij, ki smo jih na šoli v lanskem šolskem letu izvedli. Pri identifikaciji dijakov, ki drogo posedujejo ali celo razpečujejo, največkrat ugotavljamo, da gre za dijake, ki so se k nam preusmerili iz »težjih« izobraževalnih programov. Običajno ti dijaki niso uspešni in predčasno zaključijo šolanje.

Pri načrtnem pregledu »osumljenih« dijakov smo k sodelovanju povabili rajonskega policista in kriminalista. S to akcijo smo zožili krog osumljenih dijakov, za dva se je kasneje izkazalo, da sta drogo (marihuano) posedovala v večji količini, kot je to primerno za »osebno rabo«.

Tako smo dvakrat zasegli večjo količino marihuane. Sledila je prijava policiji in sankcioniranje dijakov (pogojna izključitev in izključitev).

Po tej akciji v jesenskem delu (2013-14) na šoli nismo beležili zlorab drog, saj se je delovanje posrednikov – razpečevalcev umaknilo z območja šole.

Ker se zavedamo, da z represijo ne bomo dosegli pravega učinka, pozornost usmerjamo v izvajanje preventivnih delavnic s področja zlorabe drog (droge, alkohol, nikotin). Izvajamo tudi niz delavnic, preko katerih želimo izboljšati samopodobo dijakov in opremiti dijake s strategijami za uspešno vključevanje v socialno okolje, kar je izredno pomembno tudi pri preprečevanju zlorabe drog.

Če smo pred leti v lokalnem okolju med mladimi opažali pojavnost trdih drog, se v zadnjem času pojavljajo več ali manj zloraba marihuane.

Vsekakor bomo z načrtnim spremljanjem pojavnosti drog na naši šoli nadaljevali, prav tako bomo nadaljevali z izvajanjem preventivnih delavnic, (če) in v kolikor nam bodo to dopuščala finančna sredstva. Preventivno skušamo delovati tudi skozi sam učni proces v smislu ozaveščanja, poudarjanja poklicne etike in odgovornosti ter poudarjanja zdravega načina življenja s ciljem in željo, da bi bili pri svojem učno-vzgojnem delu čim uspešnejši.

f) Kranjski vrtci (poročilo je podala ga. Andreja Pungartnik, psihologinja)

Igrišča so ograjena, dodatno so bila še v vrtcu Mojca in Najdihojca. Za varnost in pregled igrišč redno skrbi hišnik, pa tudi strokovne delavke, tista, ki je zadolžena za to. Nadzor je še bolj poostren spomladi in poleti, ko se otroci več zadržujejo zunaj. Za enkrat niso našli kakšnih igel ali drugih pripomočkov v zvezi z drogami.

Se pa na področju v bližini vrtcev Mojca in Najdihojca zadržujejo brezdomci, ki popivajo in ki puščajo nesnago. S Komunalo Kranj smo dogovorjeni, da je tam čiščenje bolj pogosto (ploščad pred vrtcema). Odkar je tudi vrtec Mojca še dodatno ograjen, ni več smeti in črepinj, ki so ostajale tam. Zadrževanja kakšnih odvisnikov ni opaziti, samo kot že

navedeno, na Planinskem koncu brezdomci, ki popivajo. Tudi starši sami ne opozarjajo na kakšne take situacije, samo v vrtcu Mojca so v začetku leta opozorili na nesnago, ker vrtec še ni bil dodatno ograjen.

Kar se tiče odvisnikov med starši naših otrok, gre za kakšen res posamičen primer, ki je obravnavan na CSD.

g) Mladi (poročilo je podala ga. Špela Podobnik)

V letu 2014 smo izvedli nekaj projektov, ki bi morali pomagati pri ozaveščanju mladih o škodljivosti drog. Na V letu 2014 smo izvedli nekaj projektov, ki bi morali pomagati pri ozaveščanju mladih o škodljivosti drog.

Na naših večjih koncertih smo izvedli akcijo Tudi trezen se lahko zabavam - hostesi udeležencem zabave brezplačno preverjata nivo alkohola v izdihanem zraku. Tistim, ki so bili popolnoma trezni, smo podelili nagrado (kino vstopnica, KŠK majica, KŠK USB ključ, KŠK kondom, KŠK kemik itd.).

Akcija ob svetovnem dnevu boja proti AIDS-u - po starem delu Kranja smo mimoidočim delili kondome in penljice.

Na splošno ugotavljamo, da je med mladimi vedno več zanimanja za šport in običajno posledično manj za droge in alkohol. Srečujemo pa se s problemom še enega nasprotja. Na eni strani imamo mlade, ki so popolnoma pasivni. Na klubu študentov Kranj imamo kvaliteten PR, a kljub temu ne moremo 'prebuditi' študentov, za katere imamo občutek, da jih nič več ne zanima, ne kažejo interesa niti za najbolj kvalitetne dogodke. Na drugi strani pa so študentje, ki bi na dogodke z veseljem prišli, a so preprosto preobremenjeni. Njihovi urniki so polni obveznosti (večinoma to ni zabava), ampak razna študentska dela, sodelovanja v društvih, športne aktivnosti itd.

Želimo si, da bi v prihajajočem letu uspeli aktivirati čim več študentov, jih privabiti na naše dogodke in jih tako spodbuditi k aktivnejšem življenju. Tistim polno zaposlenim pa želimo vsaj nekajkrat na leto ponuditi možnost za sprostitev in uživanje mladosti.

h) Center za socialno delo, Center za pomoč, terapijo in socialno rehabilitacijo, Labirint, Sejmišče 4 (poročilo je podal g. Mile Hodnik, vodja Centra)

Center nudi pomoč, terapijo in socialno rehabilitacijo zasvojenim od dovoljenih in nedovoljenih psihoaktivnih substanc in njihovim svojcem. Naš osnovni namen je omogočiti vsakemu posamezniku, ki ima težave zaradi uživanja prepovedanih drog, da spremeni svoj način življenja do te mere, da lahko ostane ali ponovno postane socialno vključen v družbo. V Centru za pomoč, terapijo in socialno rehabilitacijo smo zaposleni strokovni delavci in sodelavci s področja socialnega dela, pedagogike in sociologije. Sodelujemo z laičnimi terapevti z izkušnjo uspešno premagane odvisnosti, prostovoljci in zunanjimi strokovnjaki.

Posegamo na področje tako kurative, kot tudi preventive.

Namen preventivnih delavnic je osveščanje, izobraževanje, ter poudarjanje vrednot zdravega načina življenja brez odvisnosti v osnovnošolskem, srednješolskem prostoru, kot tudi v širši javnosti. V šolskem letu 2014 smo v 14 preventivnih delavnicah zajeli 180 učencev osnovnih in srednjih šol MOK. Z izvajanjem preventivnih dejavnosti sodelujemo tudi s PUM Škofja Loka in Radovljica, kjer je povprečno udeleženih več kot 10 Kranjčanov. Preventivne dejavnosti potekajo na treh nivojih: med dijaki in učenci, med učitelji in šolsko svetovalno službo, ter med starši. Na podlagi preventivnih delavnic opažamo, da se starši prej odločajo za reševanje problematike zasvojenosti in tudi prej zaznajo situacije v katerih

se njihovi otroci soočajo z uporabo ali zlorabo drog. Predvidevamo, da je osveščanje in informiranje staršev mladoletnikov boljše, saj zaznavamo vedno večje število svetovanj in obravnav mladoletnikov in njihovih staršev. Med njimi je velik del tistih, ki so še v fazi eksperimentiranja ali občasne uporabe psihoaktivnih snovi, zgodnja obravnava in svetovanje pa dajeta dobre rezultate; v obliki krajših, intenzivnih intervencij in obravnave celotnega družinskega sistema mladostnika se namreč lahko doseže, da faza eksperimentiranja ne preide v rabo in zlorabo psihoaktivnih substanc.

Program je v letu 2014 aktivno sodeloval z ostalimi organizacijami, ki delujejo na področju zasvojenosti: Zdravstveni dom Kranj – Center za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog, z drugimi nevladnimi programi in projekti na področju odvisnosti v RS, ter komunami doma in v tujini. Sodelujemo tudi z Ministrstvom za pravosodje in sicer v programu opravljanja dela v splošno korist. Gre za izvrševanje dela v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti, s katerim sodišče nadomesti plačilo globe ali prestajanje krajših kazni zapora. Ciljna populacija tega dela programa so tisti uporabniki, ki so že dosegli abstinenco in so vključeni v vzporedno obravnavo za doseg trajne abstinence. V povprečju letno obravnavamo 8 – 10 takih uporabnikov.

V sklopu Centra za pomoč, terapijo in socialno rehabilitacijo obravnava zasvojenosti poteka na več nivojih: Sprejemni center, Dnevni center in Stanovanjska skupina Katapult. Tako, da se uporabniki lahko vključijo v več različnih oblik obravnave, glede na njihove individualne potrebe in sposobnosti.

Ocena stanja:

Opažamo trend rasti poseganja po kokainu, novih sintetičnih drogah in medikamentih (pomirjevala, protibolečinska sredstva, intervenozna uporaba oziroma zloraba opiatnih substitutov) ter upad uporabe heroína pri odrasli obravnavani populaciji. Pri mlajših in starejših mladoletnikih pa opažamo povečanje eksperimentiranja z alkoholom, v kombinaciji s povečanim rekreativnim kajenjem marihuane. V tej populaciji zaznavamo tudi zlorabo novih sintetičnih drog, ki pa je težje dokazljiva s hitrimi testi, hkrati pa je tudi povečana uporaba toksičnih sredstev, ki ne spadajo med nedovoljene substance. Opažamo tudi vse pogostejše opijanje mladoletnikov. Starostna meja ko mladi začnejo posegati po psihoaktivnih substancah se niža, opažamo namreč povečano število tistih, ki so že posegli po katerikoli substanci že v osmem in devetem razredu, kar je razvidno iz ankete in pogovorov, ki jih opravljamo na preventivnih delavnicah. Na podlagi teh navedb predlagamo nadaljnje izvajanje preventivnih delavnic, ki so vsebinsko vezane na tematiko povečanega samovrednotenja mladih in ozaveščanje staršev o zgodnji prepoznavnosti sprememb, ki mlade lahko usmerjajo v uporabo psihoaktivnih snovi. Ocenjujemo tudi, da enkratne delavnice ne dajejo zadostnih preventivnih učinkov, ker gre pri doseganju zelenih sprememb pri mladostnikih za kontinuiran proces. Ciljev se ne da doseči z enkratno izvedbo delavnice. Predlagamo, da se skuša doseči izvajanje vsebinskega sklopa delavnic, ki so ciljno naravnane na trenutne trende in rizične faktorje, ki vodijo mlade v eksperimentiranje in zlorabo psihoaktivnih snovi.

Priloga: Statistični pregled uporabnikov oziroma obravnav v Centru za pomoč, terapijo in socialno rehabilitacijo zasvojenih za leto 2014

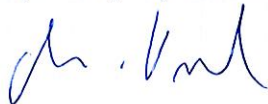
		jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	avg	sep	okt	nov	dec
1	povprečno št. uporabnikov oz. obravnavanih v sprejemnem delu v navedenem mesecu	33	24	27	23	26	24	32	36	36	40	37	36
2	skupno št. uporabnikov oz. obravnavanih iz MOK v sprejemnem delu v navedenem mesecu	25	14	20	16	19	15	19	20	20	30	29	29
3	povprečno št. obravnavanih oz. uporabnikov v dnevnem centru v navedenem mesecu	49	45	38	26	35	36	33	27	27	45	35	45
4	skupno št. uporabnikov oz. obravnavanih iz MOK v dnevnem centru v navedenem mesecu	37	31	24	14	23	19	18	16	16	26	24	26
5	skupno št uporabnikov oz obravnavanih v stanovanjski skupini v navedenem mesecu	15	14	16	15	16	11	15	10	15	12	12	13
6	skupno št uporabnikov oz obravnavanih v stanovanjski skupini v navedenem mesecu iz MOK	2	2	2	2	2	2	2	3	3	4	4	4
7	preventivna vzgojna dejavnost programa	0	50	45	73	12	0	0	0	0	0	0	0
8	skupno št opravljenih individualnih obravnav za navedeni mesec (obiskov) (SC+DC+SS)	321	299	236	260	285	256	249	187	206	250	256	296
9	skupno št skupinskih obravnav, to je skupin za navedeni mesec(SC+DC+SS)	69	74	69	85	74	68	81	79	100	112	95	88
10	skupno št uporabnikov oz obravnavanih na Centru za odvisnosti v navedenem mesecu	97	83	81	64	77	71	80	73	78	97	84	94
11	skupno št opravljenih individualnih obravnav in skupinskih obravnav za navedeni mesec (obiskov)	390	373	305	345	359	324	329	266	306	362	351	384

FINANČNO POROČILO

LETO 2014	plan	realizacija
I. ODHODKI - SKUPAJ	12.000,00	11.599,80
Preventivne dejavnosti - skupaj	11.600,00	11.599,80
<i>vrtni</i>	<i>900,00</i>	<i>900,00</i>
<i>osnovne šole</i>	<i>6.950,00</i>	<i>6.823,80</i>
<i>srednje šole</i>	<i>3.750,00</i>	<i>3.876,00</i>
Stroški okroglih miz, ostale aktivnosti - skupaj	400,00	0,00

II. NEPORABLJENA SREDSTVA - SKUPAJ	400,20
<i>Neporabljeni sredstva za stroške okroglih miz</i>	<i>400,00</i>
<i>neporabljeni sredstva za preventivne programe</i>	<i>0,20</i>

Pripravila:
Manja Vovk, višja svetovalka

MILE HODNIK
predsednik LAS

